

Regulering Søreide ungdomsskole

Hvordan *Arkitektur- og byformingsstrategi for Bergen* er svart ut i oppdraget

Oppdragsnummer	1350017214-006
Oppdragsnavn	Regulering Søreide ungdomsskole
Gårds- og bruksnummer	Gnr. 35 bnr. 7, 376 og 11
Gårdsnavn/adresse	Søreide
Planens hovedformål	Ungdomsskole med tilhørende funksjoner, idrettshall, offentlig torg og grøntområder, veginfrastruktur.
Oppdragsgiver	Bergen kommune, Etat for utbygging
Plankonsulent	Rambøll Norge AS
Sentrale grunneiere	Bergen kommune
Dato	19.03.2021

1. NY ARKITEKTUR SKAL BIDRA TIL EN HELHETLIG UTFORMING

PRINSIPP I ARKITEKTUR+: Forme byrom og bygg som en samlet ide som løser flere oppgaver og som skaper merverdi

- formulere en arkitektonisk ide
- være bevisst på omgivelsene
- utnytte arkitekturens muligheter
- ha en helhetlig ide for utforming i transformasjonsområder
- være bevisst på bydelens historiske bakgrunn

Hvordan dette er svart ut i konseptet:

Utgangspunkt for utforming av skolebygget er den eksisterende situasjonen med en tomt som ligger inntil en støyende bilveg og på et skrånende terreng. For å tilfredsstille KPA er alle oppholdsrom for elever og elevenes uteoppholdsrom vendt mot vest. Bygget er formet og plassert slik at det skal fungere som en støyskjerm mot vegen og med en nedre etasje tilknyttet det lavereliggende uteområdet. Denne nedre etasjen møter terrenget og lager forbindelsen mot elevenes uteoppholdsareal. Hovedinngangen henvender seg mot torget, og både innvendig og utvendig er det dannet en forbindelse mellom torget og skolens uteareal; innvendig med en allmenning med amfi som gir åpenhet og kontakt fra inngangen til nedre etasje og utvendig med et amfi med trapper og ramper mellom torget og utearealet.

På torget bevares den gamle lærerboligen som et element fra tidligere tider, med kontakt og sentralt plassert mot den nye skolen ved torget og hovedinngangen. Det vil være vesentlig at bygget rehabiliteres og gis et formål som gjør at det innpasses godt i et aktivt sentrumsområde.

For å ivareta viktige landskapstrekk, er det nye bygget vridd for å åpne opp mot sjøen fra torget og for å ivareta siktlinjer i landskapet.

1 3D-modell av bygget viser byggets vridning som åpner mot torget der den gamle lærerboligen ligger.

2. NY ARKITEKTUR SKAL GI EN ESTETISK OPPLEVELSE

PRINSIPP I ARKITEKTUR+: Lage rom som inspirerer, stimulerer og beriker sanselige og romlige opplevelser

- *skape gode romlige sammenhenger*
- *skape rom som inspirerer*
- *stimulere alle sanser*
- *berike opplevelsen gjennom kunst, farge og detaljer*

Hvordan dette er svart ut i konseptet:

Skissen er utarbeidet som konsept for løsning, og ikke som et endelig prosjekt. Fokuset for de romlige sammenhenger og løsning har vært å gi premisser for det endelige skisseforslaget. De viktigste premissene er:

- åpenhet mot torget og inviterende første etasje
- koblingen mellom nedre etasje og torget både innvendig og utvendig
- plassering av funksjoner for fellesskapet/nærmiljøet for flerbruk i de to nederste etasjene

Bygget er utformet som et sammensatt bygg bestående av ulike deler med større og mindre åpenhet i fasaden for å få nedskalert volumet. Vridningen av bygget for å åpne sikten utover mot sjøen, gir sammen med oppdelingen av bygget, en variasjon og spenning både utvendig og innvendig i bygget som kan stimulere sansene og det gir et samspill mellom ute og inne. Byggets form med "innhuk" sammen med takoverbygg lager lune plasser med beskyttelse for vind- og vær ved inngangspartiene.

2 3D-visning fra allmenningen som er det innvendige bindeleddet mellom torget og uteområdet mot vest.

3. NY ARKITEKTUR SKAL BIDRA TIL SAMSPILL MELLOM BY OG NATUR

PRINSIPP I ARKITEKTUR+: Styrket sammenheng mellom landskap og bebyggelse, og bruk av vann og vegetasjon som en ressurs

- styrke teppebyen
- skape tett kontakt mellom bebyggelse og grønne byrom
- bruke sjøfronten
- bygge i tett kontakt med terrenget
- utnytte det bergenske klimaet

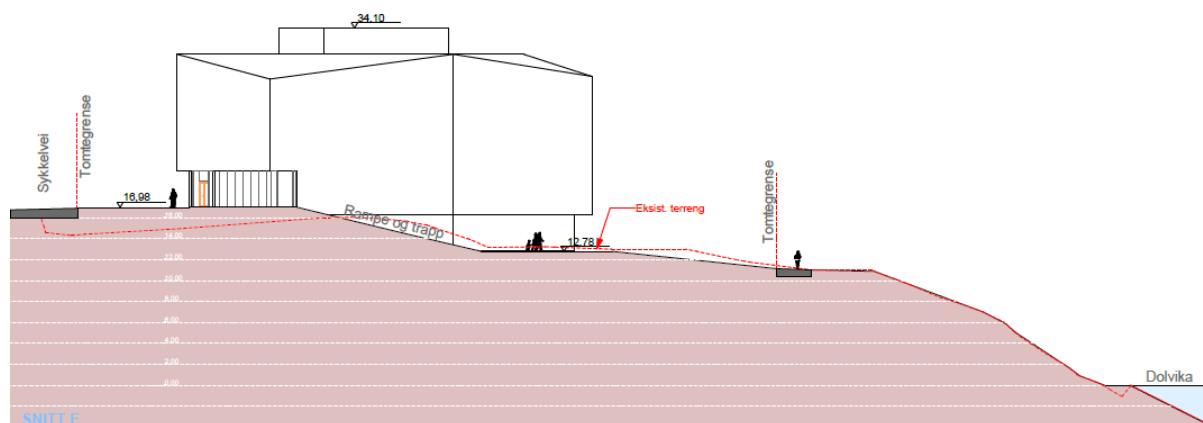
Hvordan dette er svart ut i konseptet:

Bygningskroppen er lagt inn i det skrånende terrenget for å gi kontakt både mot vegen og adkomstsiden mot øst og elevenes uteareal i skoletiden på vestsiden. Høydeforskjellen i terrenget blir utnyttet og gir en god forbindelse mellom bygningen og landskapet, og gir også mulighet for å trekke det grønne inn i større del av bygningen.

Viktige siktlinjer i landskapet er ivaretatt med bygningens plassering og vridningen som åpner opp mot sjøen fra torget. Bekken som er lagt inn som del av overvannsystemet går gjennom det meste av skråningen mot vest, fra like nedenfor torget og til sjøkanten. Bekken vil være element som vil gi nær og spennende opplevelse gjennom året, både som naturopplevelse i seg selv og som klimaopplevelse med varierende vannmengder – som sildrende bekk og som villere vannfall.

Torget er planlagt som en sentral plass på Søreide der folk skal samles. Ved å legge inn amfi, ramper, trapper og sti nedover fra torget mot sjøen, ønsker man å tilføre en enklere tilgjengelig og tettere forbindelse og aktivitet ned mot sjøkanten.

Det vises ellers til eget dokument «Kvaliteter i uterommet», for nærmere beskrivelse av uterom i planområdet.

3 Snitt gjennom terrenget ved torget med bygget i bakgrunnen.

4. NY ARKITEKTUR SKAL BIDRA TIL BYMILJØER MED EGENART

PRINSIPP I ARKITEKTUR+: Videreutvikle stedets unike kulturminneverdier og kvaliteter, og forme identitetsskapende byrom og bygg

- skape unike bydeler
- utforme gater og byrom med særpreg
- utforme bebyggelsen i en skala som er tilpasset omgivelsene i høyde og volum
- bruke kulturminner aktivt som historiefortellende og identitetsskapende elementer i bydelen

Hvordan dette er svart ut i konseptet:

Søreide sentrum vil få en unik kombinasjon av skole plassert ved et torg, og et unikt sentrumsstrøk med vestvendt uteareal og utsikt mot sjøen. I sentrumsområdet er både den eksisterende lærerboligen og ungdomshuset foreslått bevart. Disse to bygningene vil ligge sentralt på og ved torget og det nye skolebygget, og gi identitet til området. Den nye bygningens høyde er i samsvar med områdeplanens intensjon om sentrumsbebyggelse med høy utnyttelse, men en oppdeling av fasader og bygningsvolum gir variasjon og nedskalering av bygget.

4 3D-modellen av bygget med oppdeling av bygningsvolum.

Oppsplitting av volumene samt variasjon i høyder og åpenhet i fasader gjør at bygget ikke vil oppleves som et stort sammenhengende volum langs veien.

5 Bygget sett fra Steinsvikvegen. Torget mellom skolebygget og lærerboligen.

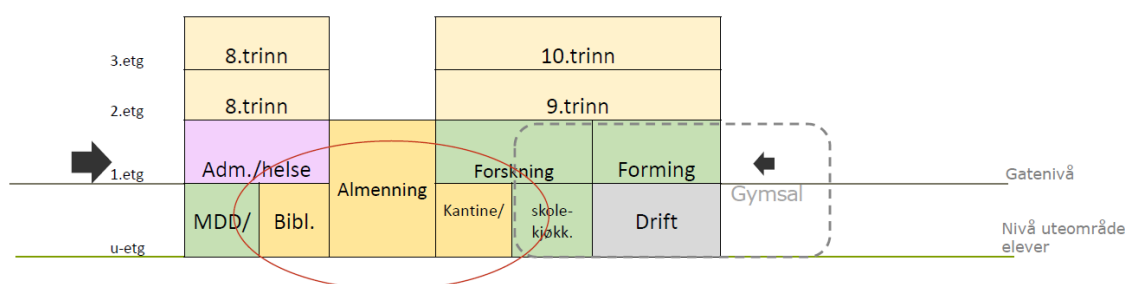
5. NY ARKITEKTUR SKAL STIMULERE TIL VITALT BYLIV PÅ BAKKEPLAN

PRINSIPP I ARKITEKTUR+: Forme bebyggelse slik at den stimulerer til aktiv bruk av byrom og gater, samt øker opplevelseskvaliteten til fotgjengere.

- bygge opp under en aktiv bruk av publikumsrettede arealer
- lage gode gatesnitt
- prioritere variasjon og kvalitet i fasader
- utvise omsorg for utformingen av byggets første etasje
- ha fokus på kantsoner
- tilrettelegge for temporære byrom og midlertidige aktiviteter

Hvordan dette er svart ut i konseptet:

Byggets første etasje og underetasje inneholder funksjoner som kan brukes av nærområdet utenom skoletid. Det er foreslått åpenhet i fasadens første etasje mot torget for å gi innblikk i aktiviteten i skolen, men også for å invitere inn i bygget.

6 Prinsippnitt gjennom bygget viser hvor funksjoner er plassert.

Ved å legge amfi med kontakt både mot inngangen ved torget og mot utearealet mot vest, forsterkes kontakten og invitasjonen til å komme inn ytterligere. Utendørs er det vist et utvendig amfi med rampe fra torget til elevenes uteareal for å invitere besøkende på torget til å benytte utearealet på nedre nivå. På ettermiddags-/kveldstid vil dette amfiet være en attraktiv og solrik plass for opphold, med god kontakt med naturen bl.a. med utsikt mot sjøen. Rett i nærheten vil bekken gi spennende opplevelser året rundt. Torget vil dessuten ligge inntil den nye hovedsykkelvegen gjennom Søreide, noe som vil gjøre at også folk på ferdsel gjennom området vil kunne stoppe opp og oppholde seg både på torget og skoleplassen mot vest.

Ved idrettshallen kan det legges inn vinduer mot vegen for å gi mulighet for opplevelse av aktivitet i hallen fra gateplan. Det er også lagt opp til at det blir stor transparens i bygget med store vinduer mot skolebyggets fellesarealer, som kantine, bibliotek og allmenning, både for å trekke folk inn, men også for å skape et godt samspill mellom ute og inne.

7 Idrettshallen kan ha store vindusflater mot vegen.

6. NY ARKITEKTUR SKAL BIDRA TIL SOSIALT BÆREKRAFTIG NABOLAG

PRINSIPP I ARKITEKTUR+: *Forme byrom og bygg som gir mulighet for alle til å delta aktivt i felleskapet, og som bidrar til sambruk.*

- *tilrettelegge for likeverdighet*
- *skape møteplasser*
- *fremme alternative boformer*
- *varierte boligtyper*
- *bruk av offentlige programmer*

Hvordan dette er svart ut i konseptet:

Skolebygget er utformet med utgangspunkt i at de funksjonene i skolen som har størst potensiale for å bli brukt av nærområdet/lokalmiljøet, er lagt i byggets to nederste etasjer. Disse funksjonene er kunst- og håndverksrom, bibliotek, kantine, skolekjøkken og musikk-, dans-, dramarom. I tillegg inneholder skolen idrettshall som vil bli et godt tilbud for nærmiljøet på ettermiddags- og kveldstid, og skolens administrasjon, plassert ved hovedinngangen i første etasje, vil kunne komplettere nærmiljøets behov med møterom av ulik størrelse. Fellesfunksjonene er også godt plassert med tanke på bevegelsehemmede, med gode tilkomstmuligheter både i 1.etasje og underetasjen fra torget og fra uteområdet.

Det er også lagt til rette for at lærerboligen på torget kan benyttes av nærmiljøet til nærmiljøaktiviteter i form av kafe, kurslokaler, møterom, organisasjonslokaler etc.

8 Lærerboligen kan utnyttes til nærmiljøaktiviteter.

7. NY ARKITEKTUR SKAL BIDRA TIL LAV ENERGI- OG RESSURSBRUK

PRINSIPP I ARKITEKTUR+: *Velge ut helhetlige og innovative klima- og energiløsninger som er av høy arkitektonisk og miljømessig kvalitet.*

- *planlegge områder med tydelige og ambisiøse strategier for å minimere energi- og ressursbruk*
- *benytte integrerte energidesign- og klimatiltak*
- *bruke miljøvennlige materialer som gir et godt innneklima*
- *prioritere gjenbruk av eksisterende bygg og materialer*

Hvordan dette er svart ut i konseptet:

Konseptet for skolen er utformet med en forutsetning om at bygget skal oppføres i massivtre så langt det er praktisk og teknisk mulig, og at det skal benyttes bergvarmepumpe for oppvarming. Det

forutsettes at i videre prosjektering og utvikling av skisseprosjekt vil ytterligere energiltak som bruk av solenergi, ytterligere bruk av miljøvennlige materialer m.m. bli vurdert.

Ettersom eksisterende skolebygg som lå på tomten er revet, er det ikke gjort arbeid knyttet til gjenbruk, med unntak av at de to byggene på og ved torget skal bevares.

8. NY ARKITEKTUR SKAL BIDRA TIL EN ENDRINGSDYKTIG BY

PRINSIPP I ARKITEKTUR+: Planlegging rettet mot et samfunn og klima i endring ved å optimalisere arealbruk og prioritere fleksible løsninger

- *bygge fleksible bygg*
- *lage fleksible boliger*
- *utforme fleksible parkeringsanlegg*
- *tilpasse seg et klima i endring gjennom å styrke blågrønne løsninger*
- *støtte opp om sambruk og optimalisering av arealbruk*

Hvordan dette er svart ut i konseptet:

Konseptet er ikke utviklet så langt at det er blitt sett på mulighet for arealeffektivisering, men det er naturlig at ved videre prosess vil dette bli gjenstand for oppmerksomhet.

Ift. reguleringsplanarbeidet har det vært prioritert å gi tilstrekkelig romslighet arealmessig til at det ved videre utvikling av prosjektet blir god mulighet for å løse skolen på best mulig måte for skoledrift og som nærmiljøbygg, ev. på annen måte enn vist i konseptet.

Arealmessig er det medregnet at romprogrammet for skolen må tilføres noe ekstra areal for å gi tilstrekkelig garderobeplass til å løse utfordringen med en inn-/utgangsside for elever morgen og ettermiddag i kombinasjon med en inn-/utgangsside mot utearealet i skoletiden. Tilrettelegging for skolen som nærmiljøanlegg vil også kunne kreve noe mer areal enn en normalskole etter arealstandarden.

Det forutsettes byggemetode for bygget som gir fleksibilitet for endringer. Det vil være mest sannsynlig med endring av planløsning i byggets 2. og 3. etasje der de generelle undervisningsarealene er plassert, og mindre sannsynlig i de mer spesialformede og -utstyrte rommene i byggets 1. etasje og underetasje.

Planforslaget er basert på prinsippene i «Gåbyen Bergen», med gode forbindelser for syklist, fotgjengere og god kollektiv-transportdekning. I planforslaget er det sentralt å tilrettelegge for bilfri fremkomst til skolen, og få parkeringsplasser. Det er også lagt opp til at utearealene utformes og tilføres elementer som gjør at det kan bli brukt som undervisningsarena i skoletiden – og samtidig få en utforming som gir aktiviteter til nærmiljøet. Det åpnes opp for etablering av takterrasse over gymsal.

Åpent bekkeløp for overvann for hele Søreide sentrum er lagt til skolens uteareal og denne vil kunne gi en forståelse for naturen og vannets variasjon i mengde og styrke gjennom årstidene.